

مستطابق

در سعادته باب عالی جاده سنده
اداره مخصوصه
محل اداره :

خطار :
مسلكه مزه موافق آثار جديده مع المنونيه
قبول اولنور
درج ابدله يني آثار اعاده اولغاز

دين ، فلسفه ، ادبيات ، حقوق و علوم دن باحث هفته لاق رساله در

مؤسلى : ابوالعلا زين العابدين - ح . اشرف اديب

تاريخ تأسيسى :
۱۱ نمرز ۳۲۴

سنه لکى	التي آياني	درسه دنده
۶۰	۳۰	ولا ياتده
۸۰	۴۰	مملك اجنبيه ده
۸۰	۴۰	

در سعادته نسخه يى ۵۰ پاره در

قبرله دن مقوا بورو ايله كوندري بيرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير

در سعادته بوسته ايله كوندري بيرسه ولايات بدلى اخذ اولنور.

عدد : ۳۰

۲۵ صفر ۳۲۷ پنجشنبه ۵ مارت ۳۲۵

ايكنجى جلد

و بازار لرده بیله کندیلرله الیش ویریش ایتامک و بر مصلحت ضمنتده بریسی بولندقلری خانه دن خارجه چیقه جق اولور ایسه اکاهر درلو اذا وجفا ایلیمک اوزره اره لرده عهد و پیمان و (حلف الصحیفه) نامیله عقد ایمان ایلملری و تعدیات و تجاوزات واقعه لرینی عاقبت حیات شریفه لرینه سو قصد درجه لرینه واردیرمش اولملریله حرب به بادی اولماق اوزره مکة مکرمه ده کی دار و دیار لرینی ترکله ناچار مدینه منوره یه اختیار هجرت بیوردقلری بالجله کتب دینی و تاریخی ده محرر و مذکور در .

مدینه منوره اهالیسی ایسه اوس و خزرج نام ایکی قبیله ایله بنی قریظه و بنی النضیر نام طوائف یهود دن عبارت اولوب اوس و خزرج دهها مکة مکرمه ده ایکن مبعوثلری واسطه سیله قبول دعوت و شرف اسلام ایله مشرف اولمشلر سه ده طائفة یهود دیانتلری اوزره باقی و موجود اولدقلر دن اسلام ایله حسن معاشرت ایلیمک و طرفین دن کمنه آخره تجاوز و تعرض ایتامک اوزره علیه الصلاة والسلام افندمرله عقد رابطة موالات و بر معاهده مخصوصه ایله سالک راه مصافات اولدقلری حالد اخیراً کفار مکة مجتمعا مدینه یه هجوم ایلدکلری صرده طائفة یهود نقض عهد و پیمان اندرک کفار قریش ایله بالاتفاق پیغمبر ذیشان ایله اصحاب کرمانی هر طرف دن احاطه و حصر و تضییق و غزوه خندق نامیله بنام اولان حرب معلومه سببیت ویرمش اولملریله حضرت نبی ذیشان ناچار مدافعه و مقابله یه مجبور اولمش اولدینی کی کفار مکة کندیسيله اصحابی سنده بر کره زیارت بیت الحرامه مساعدده و صلح حدیبیه نامیله اولصورته عقد معاهده ایلدکلری حالد اخیراً یه کندیلری نقض عهد ایله حرب قیام ایلملری اوزرینه سورة بقره ده ﴿ وقاتلوا فی سبیل الله الذین یقاتلونکم ولا تعمدوا ان الله لایحب المعتدین ﴾ آیات کریمه لری نازل نازل اولمشدرکه معنای شریفی ای مؤمن اولان قوللرم سزکه محارب اولانلره راه حقده حرب ایدیکز انجق تعدی ایتیکز . جناب حق متعدی اولانلری سومز دیمکدر . اشته اشبو آیت کریمه ایله حربیه مقابله و مدافعه صورتیه مأذونیت ویرمش دشمن هر نه وقت ترک سلاح ایلر ایسه ترک سلاح ایتیمک و معامله بالمثل خارجنده ظلم و تعدی ایتامک و حربیه تجاوز صورتیه باشلاماق و عهد و پیمانلرنده ثابت قدم اولان سائر قبائل معاهده یه ایلشامک اوزره امر و فرمان بیورلشدر . حربک دیانت اسلامی ده جوازی حقده ایلک نازل اولان آیت کریمه اشبو آیت شریفه اولوب مدینه منوره ده نازل اولمشدر . واشبو آیت کریمه یی تعقیب ایدن ﴿ ولا تقاتلوه عند المسجد الحرام حتی یقاتلوه فیه فان قاتلوه فاقتلوه ﴾ نص کریمی دخی مقاتله نک انجق مقابله و مدافعه صورتیه و قوعنه جواز ویرلدیکنی ناطق اولدینی کی انی ولی ایدن ﴿ وقاتلوه حتی لا تکنون فتنه ویکون الدین لله فان اتوا فلا عدوان الا علی الظالمین ﴾ آیات کریمه لری معنای شریفه لری دخی مقاتله دن مقصد مقابله اوله رق موجب فتنه و اختلاف اولان اسبابک منع و ازاله سی حکمتنه مبتنی اولدینی واضح و هویدادر .

و بوکی محاربات و مقاتلاتده مقابله و مماثله مشروط اولدینی ﴿ فن

اعتدی علیکم فاعتدوا علیه بمثل ما اعتدی علیکم و اتقوا الله و اعلموا ان الله مع المتقین ﴾ آیات کریمه سیله مثبت درکه مضمون منیفری ای طائفة مسلمین سزه تعدی ایدنلره سز دخی تعدی لری مثللو اعتدا ایدیکز و نصرت و غالبیتکز حالده تجاوز دن اجتناب ایله جناب حق دن خوف و حذر ایدیکز زیرا الله ذوالجلال حضرتلری حق سزلقدن صاققان قوللریله برابر و کندیلرینه یار ویاورد دیمکدر .

اشته اشبو آیات کریمه کافه حقوق حرب و صلحی جامع برر دستور حکمت و قانون معدلت اولدینی واضح و اشکاردر زیرا حرب و اعتداده مماثلت مشروطه اولنجه اشبو مماثله اسباب حرب ایله حربک زمان و مکان و قوعیه دشمنه قارشو استعمال اولنجه جق اسلحه کیفیاتی و مدت دوا می و مجروحین و اسرایه ایدیلر جه معاملات خصوصنده مقابله بالمثل احکامی جاری اوله جنی و نقط خصم حدود مشروعه یی تجاوز ایلدیکی حالد ظلم و عدوان خصوصنده اکا متابعت جائز اوله میه جنی (و اتقوا الله) تحذیری و (ان الله لایحب المعتدین) نص کریمه معین و مصر حدر .

مار و بنی زاره : عارف

دین و عادات غیر مشروعه

اقوام مسلمه شرف اسلام ایله مشرف اولماز دن مقدم هر قوم و قبیله نک کندیلرینه مخصوص بر مسلك و مذهبری واردی . وقتاکه اسلامیت بونلرک اراسه کیرنجه ؛ کندی احکام عادل و قواعد رصینه سنی تأسیسه آنلره مغایر و مخالف اولان کافه اعتقادات و عادات غیر معقوله یی اساسندن قلع ورد ایلدی .

شو قدر وارکه اسلامیتی قبول ایدن اقوام قبل الاهتداء کندیلرنده طبیعت ثانیه حکمنی الان بر طاقم عادات غیر مشروعه دن شرف اسلام ایله مشرف اولدقدن صکرده تخلص کریبان ایدمه مشلردر . حتی رسول اکرم (صلم) حضرتلری اصحاب کرامدن بر ذاته : [انک امرؤ فیک جاهلیة] بیورمه لری بوجال اسف اشتماک زمان سعادتده و قوعنه صورت واضحده دلالت ایدر .

ایشته بومرض مدهشه عصر پیغمبریدن زمانغزه کلنجه یه قدر بر طاقم بدعتلر کونا کون سیاستلر انضمام ایدره رک مشکلات نبوتدن تباعد ایتدکجه بومرض مستولی آله بیلدیکی قدر توسیع دائره ایدوب عالم اسلامیتی بوکون ایچنده بولندیغمز درکه هولنا که دوشر مشدر .

کره ارضمزک اسلام ایله مسکون قطعاتنده عادات غیر مشروعه نک احکام و قوانین جلیله شرعییه الک زیاده غلبه ایدره رک حکم فرما اولدینی بر قطعه و ارسه اوده چین قطعه سیدر . عددلری الی ، الشمس ملیونه بالغ اولان چینلی دین قرداشلریمزک حال حاضرلری پک و خیمدر . عادات مذمومه نک آنلری ایقاع ایتدیکی تخریبات مادیه و معنویه چوق ایلرویه کیمشدر . از جمله مسجد و جامعلرنده محوسیاک شعائر

حالبوکه بو ذهاب و بودرلو مقایسه پک یا کیش وواهی اولدینی میدانده در . زیر ادین باشقه ، بر قومک اعتیاد ایدندیکی عادات و اخلاق و مشواری باشقه شیردر . مع مافیه بردینک ، توابعنه ایقاع ایتدیکي تأثیرات انکار اولنه مازسهده ؛ اوشریعتک بطلان و حقیقی معتقدینک احوال و اخلاقیه تعیین ایدیه مر . اولورکه اوقانونه تماماً و یاقسماً رعایت ایدیلیرک سوء استعمال اولنور .

هر نه قدر حقیقت حال بوندن عبارت ایسهده مقدارلری اوچوز ، اوچوز الی ملیون راده سنده بولنان اهل اسلامک احوال عمومی حاضره سی نظر تدقیق و محاکمه دن کچیریلرک اولورسه اهتدایه میال بر غربلی نک ظن و شبهه یه دوشمه سی همان همان غیر قابلدر . چونکه مثلاً بز روسیه مسلمانلری کورپورزکه روسلر طرفدن دیغزه و کتاب مقدسمزه اسناد ایله در میان ایدیلن اعتراضات واهی جمله سی اقوام مسلمنه نک عادات غیر مشروع سندن عبارتدر . باشلوجه اعتراض اولوق اوزره دیورلرکه : «بوکون اسلام ایله مسکون اراضینک سرایا مدنیت و معموریت حاضر نک بخش ایتدیکي فوائد و ترقیاتدن محروم قالمه سی دین محمدینک مدنیت حاضره ایله قابل توفیق و تألیف بر دین اولماسندن منبعثدر .»

بو حال اسف اشتمالزک اسبابی تحری و تعمیق ایدیلورسه کوریلورکه — عصر حاضرک یتشددیردیکي مشاهیر فضالان مفسر و متفنن مرحوم «شیخ محمد عبده» حضرتلرینک دیدیکي کبی — منبع مدنیت و خادم ترقی انسانیت اولان بودین مینک بزره بخش ایتدیکي فوائدلحصانک چوغندن لایقیه استفاده ایتک طریقلری بر طرف ایدره ک وادی جهالت و عطالته صایمه مزدن ایلرو کلشدر ، یوقسه ظن و ادعا اولدینی کبی حاشا بودین فطرینک سعادت بشری متکفل اولمایوب مانع ترقی و مدنیت اولماسندن ایلرو کلدیکي قوانین جلیله شرعییه واقف اولانلر عننده مسلم وکون کبی آشکاردر .

وا اسفاکه بوکون بویله بر دین بهترینه بحق اهلیتمیزی یار و اغیاره کوسترمیورز . اوروپانک بوکونکی ترقیات مادیه سه نظرراً بالفرض بوکتاب مستطاب انلرک یدنده بولنش اولسه شبهه سز بو حقیقتک نشر و تبلیغی ایچون لازم کلن بالجله فدا کارلنی التزام ایدره ک بونور الهی ایله بتون عالم انسانیتی تنویر ایدرلردی . زیرا کورپورزکه آنلر بودین عالینک منسوبیندن اولدقلری حالده دین جلیلمزک بر قسمی تشکیل ایدن «معاملات» ایله عاملار .

بز معاشر اسلام هر نه قدر بو حقیقتک محافل انسانیه عرض و تشهیرنده بیوک بر تکاسل و قصور ابراز ایدرسه کده بوصوک زمانلرده غربده اویانان فکر دینی شرقده طلوع ایدن شمس شریعتک ضیاسنه دوغرو توجیه نظر ایتیه باشلامشدر .

هیچ اولمازسه قرآن حکمت بیانک «واعذوا لهم ما استطعتم» ، «وان یس للانسان الاماسی» ، «هل یستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون» کبی بعض احکام و قواعدیله عامل اولسه ایدک بوکون موجودیتیزی

و خطراتندن اولان ییلان و عقرب کبی حیوانات مضره نک رسم و تمثالری بولندیریورلر . حاصلی اللرنده قرآن کریم ایله برقاج فقه کتابدن باشقه تحریف و تبدیلدن مصون هیچ برشی قالمشدر . بونکه برابر صلابت دینه لری غایت صاعلامدر .

بوکون چینده ، روسیهده و سودانده چیتده بوجاده قالان اخوان دینزک گرفتار اولدقلری بوکبی احوالدن بالاستفاده اوروپامیسیونرلری کال کر میله آنلر آره سنده کندی مذهبلی ترویجه شتابان اولیورلر . عالم نصرانیتک حامیسی اولان دولترده جمعیتلر واسطه سیله بومیسیونرلره مادی و معنوی معاونتده بولنیورلر . حتی دینه ظاهراً هیچ اهمیت ویرمیان انکلتره و رهبانی مملکتدن طرد ایدن فرانسه نک سودانده ، جزائره ، تونسده کندی مذهبلی ترویج خصوصنده کبی فداکارلقلرده بولندقلری معلوم انامدر .

مقام خلافت اسلامیه نکده هیچ اولمازسه اورالرده بولنان اخوان دینزک ، حسب الاخوت ، دوشمش اولدقلری وادی ضلالتدن چیقارمق چاره لری نظر دقته آله حق زمانی آرتق حلول ایتشدر . دور منحوس استبدادده هر شیده اولدینی کبی دول اجنبیه نک بویوندیغی آلتنده بولنان اهل اسلامک مرکز خلافت قارشو پرورده ایتدکلری محبت و ارتباط معنویه لرینه رغماً عالم اسلامیتک قدر مهمی بحق تقدیر اولمازدی . حتی کندی حاللری ، کوردکلری مظالمی عرض ایتک ایچون کله رک لایحهلر تقدیم ایدنلری حبس خانلره آتهرق عادتاً بر جانی بی استنطاق ایدرکبی شدت و غضب کوسترلردی .

هر حالده حامی دین مبین اولان دولت علیه چین و سودانه دین احمدی بی تعلیم و تبلیغ ایده بیه جک اقتدارلی و طلاق لسانه مالک ، خلوق خطیلردن متشکل برر هیئت کوندره ایدر . اشته مقام خلافت بووظیفه مقدسه نک ایفاسنده اصلا اهماال ایتمه ملیدر . [تعاونوا علی البر والتقوی ...] نظم جلیلی ناطق و آمر اولدینی وجهله بوکبی امر دینده محتاج معاونت و اصلاح اولان دین قرداشلریمزک امدادینه قوشمه لیز . بومثللو خدمات مهمه انحق مقام خلافتدن بکله نیله بیلیر .

بوندن برقاج سنه مقدم چین مفتیسی عبدالرحمن افندی حجه کیدرکن درسعاده اوغرایوب مظهر التفات اولمشدی . بوذاتک کوستردیکي لزوم و توصیه و ابرام و اصرار اوزرینه مقام مشیختدن ایکی افندی چینه کوندرلشدی . لکن بوافندیله تعیین ایدیلن معاش بر قاج آی قدر ویرلش ایسهده مع التأسف صکره قطع ایدلش اولدیغندن چار و ناچار عودته مجبور اولمشلردر .

یوقارودنبرو عرض اولنان احوال مؤسسه حاضره نک ضرر و آفتی بالکز کندیمزه منحصر قالمیوب بلکه اسلامیتی قبول ایتک استعدادنده بولنان غربیلری ظن و شبهه یه دوشوریور . چونکه آنلر اکثریا بر دینک حق و یا باطل اولدینی اودینه عرض انقیاد ایدنلرک تربیه فکریه و مدنیلرینک نه درجه و نه سویه یه ارتقاء ایتدیکي نقطه نظرندن محاکمه ایدره ک اودینی قبول و یارد ایتک ایستلر .

— ۶ —

سماوات حیت که سر بر شمس افشاندر
وطن که زینتی خاک سیاه اولمش بر ایواندر
عدالت که التماز غصب ایدلش افسر شاندر
بوحریت که خلای غیر قابل بر حکمراندر
بوتون بونلرده داراتک کالاتک نمایاندر
مهرت جمال

— ۷ —

اسکی آجیلردن

صوؤق ؛ او حالده که تبرید قلب ایدن برکون ،
سحابلر بیله دوکش ؛ افقده بر اولومک
ملال تلخنی اخطار ایدن قارا کلقلر ؛
سماده بوزلو سہملر کی اوچان روزکار...
جبین ظلم و خیانت قدر غرور آلود
اولان بنای مشکل اوکنده پاس نمود
بش اون قادین دوریور ، المرنده جزدانلر ،
معاش قوپونلری که بیک امید عجزه مدار ،
— زواللی خسته قیزم آل دیمشدی آنه چیچی
صولر قاراردی فقط کلیور محاسبه چی
کومورده یوق باره ویرمزسه آج ، صوسز قالیرز
— نه چاره وار آخاتم بک کلیرسه یالواریرز .
زواللی والده قاچ کوندر ایشته ایرکندن
کلوبده تیریه رک بکلیرده هیچ... دیرکن
صماخ قلبنه بیچاره نک یتیشدی بر اوق ؛
— بکک دوگونلری وارمش بوکون کیدک باره یوق ؛
بکک کریمه سی افسر بزلف ناز اوله جق
فقط بونک قیزی اولسه کفن بولمایه جق .
هوای هائله افزا ایچنده شیمدی باقک
بوغولدی شہقہ یتابی آغلایان قادینک .

ابراہیم عمو الدیہ

— ۸ —

اخلاق اسلامیه دن برنبذه

منذ العفو وأمر

دین اسلام ، اخلاق عالیہ ایله متصف اولماتک لزومی ، نجات
وسعادتک آنجق اخلاق ایله حاصل اولاجغنی تا بدایت ظهورنده
نشر و اعلان ایتمش و ناشر انوار اسلام اولان صاحب شرح اقوم
بنی العرب والہجم افندمز حضرتلری دخی مکارم اخلاقی اکمال و اتمام

رخنہ دار ایتک درجه سندنہ بولنان احوال مؤسسه و مؤلہ دن تخلص
نفس ایتمش اولوردق .
لہ الحمد صوؤک زمانده عالم اسلامیتک بعض مواقع مهمہ سندنہ حرکتہ
کلن فکر ترقی و حس معنوی و باخصوص مقام خلافتده حصولہ کلن
انقلاب عظیم عالم اسلامک بودور انحطاط و تدنی یہ خاتمہ چک رک دورہ
کمالہ خطوہ انداز اولدیفنی مبشر اماراتدن اولدیفندنہ شبہ یوقدر .
هوالدی ارسل رسوله بالہدی و دین الحق لیظہرہ علی الدین کلہ
قرینلی سید محمد زاده
یعقوب کمال

— ۹ —

اوچنجی اردو

— ۱ —

شہیدان وطن ماواسی بیک قبر وطن... مہجور
کمیکن برج و باورولر جسددن قلعه لر منظور
کوکلر برجهاندر .. جہہ لر سرشاہق مغرور
منور چہرہ لر گویا مصور روح نورانور
دہان شیردن دہشتلی یوز بیک پنچہ پرزور

— ۲ —

سن ای اردو ، مال فتیحه مظهر جانبی آیتک
لواء الحمدی اصعاد ایلدک دست مشیتک
وطن بنیادی اولمشک اساس آدمیتک
خیالی ہرکسک چشمنده تابان بر حقیقتک
سمالردن یاپیش کائنات سرمدیتک

— ۳ —

حقیقتلر صفوفکدر سنک ای موکب اسلام
منارک برجلر ای سجده کاه آسمان ارام
کوکلر زاہر اتکدر سنک ای افق تار شام
جمال حق سنک حسنگدر ای جسم سما اندام
امید قلب امتک جهان ظلمی قیل نا کام

— ۴ —

بو طویلر برزمانلر مقبر مظلم دہانلردی
بومغفرلر حسیض خاکہ اینش برج شانلردی
بویاسلر بویله دیکر کون اولان ماتملی قانلردی
بو مشجرلر ممات ملتہ تکبیر آلانلردی
یاپیش قبر مظلملر یقلمش خانمانلردی

— ۵ —

یاتیر بر سنک قبر آلتندہ یوز بیک مردحریت
تراب اولمش جسدرلر ہپی بر خونخوارہ بر تربت
یرک آلتندہ مظلوم ایدی داد ایتدیکک مات
معظم ناصیہ کلہ ای مخلص ہیکل قدرت
یاپان ہر نعشہ سنک بر مزار کعبہ — علویت